

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра конституційного, міжнародного та адміністративного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС**

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародне публічне право та право ЄС
Викладач	Книш Віталій Васильович, доц., д.ю.н., проф. кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права
Контактний телефон викладача	Книш Віталій Васильович (066) 7993440
Е-mail викладача	Книш Віталій Васильович: knyshw@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https:// kkmap@pu.if.ua а/денна-форма-навчання/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є галузь міжнародного публічного права та специфіка права ЄС, а також практика реалізації відповідних норм міжнародного та європейського права відповідальними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <p>1. Природа, особливості і суб'єкти міжнародного права та права ЄС. Право міжнародних договорів. Право міжнародних організацій. Право зовнішніх зносин. Міжнародно-правова відповідальність держав, міжнародних та європейських організацій.</p> <p>2. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право. Міжнародне економічне право. Міжнародне екологічне право. Міжнародне повітряне, космічне та морське право. Захист прав людини в міжнародному праві та у праві ЄС.</p> <p>Міжнародне публічне право полягає в системному і комплексному підході до вивчення суті і змісту міжнародно-правових явищ, визначення їх ролі і місця в системі сучасних міжнародних та європейських відносин.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають міжнародні та європейські нормативно-правові акти, зокрема, Загальна декларація прав людини, Конвенція про захист прав і основних свобод, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Заключний акт НБСЕ та ціла низка міжнародних та європейських актів, визнаних та ратифікованих більшістю держав.</p> <p>Застосування норм міжнародного та європейського права в умовах урегулювання міжнародних та міждержавних відносин, включаючи і відносини між країнами ЄС, є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства без кваліфікованих фахівців у сфері міжнародного права. Підготовка юристів-фахівців у сфері міжнародного права повинна стати одним з пріоритетних напрямів у міжнародній гармонізаційній та євроінтеграційній діяльності. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі міжнародного права та міжнародних відносин в рамках сучасного публічного права на підґрунті стійкої сформованої правової культури та знань дипломатичного етикету.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право та право ЄС» є формування у студентів цілісного уявлення про міжнародне право як особливу систему права, його структуру, предмет і суб'єктів, джерела та основні галузі; надання необхідних знань національних і міжнародно-правових актів, умінь та навичок правильного їх застосування; формування вміння і навичок роботи з нормативно-правовими документами, їх грамотну класифікацію, вміння правильно використовувати юридичні терміни; формування наукового світогляду; визначення проблем, що виникають при його застосуванні та шляхи їх усунення.</p>	

Основними цілями вивчення дисципліни «Міжнародне публічне право та право ЄС» є опанування студентами теоретичною і нормативною базою міжнародного публічного права та права ЄС; вміння застосовувати на практиці теоретичні знання з міжнародно-правових питань, що постають у сфері сучасних міжнародних відносин; засвоєння студентами концептуальних основ походження та сутності міжнародного публічного права; вивчення системи джерел міжнародного публічного права; дослідження співвідношення міжнародного публічного та національного права; формуванні у студентів розуміння інституціональної міжнародного публічного права; дослідження галузей міжнародного публічного права та специфіки права ЄС.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

Знання положень чинного міжнародного та європейського права.

Здатність аналізувати основні проблеми міжнародного публічного права та права ЄС.

Здатність оперувати основними поняттями та аналізувати елементи механізму правового регулювання міжнародних та європейських відносин.

Здатність розуміти особливості співвідношення міжнародного, європейського та національного права, а також загальнолюдських та національних цінностей.

Прагнення до гармонізації міжнародних, європейських та національних відносин.

Фахові компетентності:

Вміння оперувати юридичними засобами захисту і забезпечення прав особи через механізми міжнародного права та права ЄС.

Здатність аналізувати зміст норм міжнародного права та права ЄС.

Вміння тлумачити і застосовувати положення чинного міжнародного та європейського права.

Здатність узагальнювати практику застосування принципів та норм міжнародного та європейського права, а також уміння робити відповідні висновки;

Вміння здійснювати правильну юридичну кваліфікацію відносин, які стосуються міжнародних, міждержавних та європейських проблем правового регулювання.

Здатність до консультування з правових питань у сфері публічних міжнародних та міждержавних відносин.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	122

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
5	081 Право	3	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	семінарські (практичні) заняття	сам. роб.
Модуль I. Природа, особливості і суб'єкти міжнародного права та Права ЄС. Право міжнародних договорів. Право міжнародних організацій. Право зовнішніх зносин. Міжнародно-правова відповідальність держав, міжнародних та європейських організацій			

Тема № 1. Поняття, особливості та історія становлення міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Правонаступництво у міжнародному праві та праві ЄС	2	2	2
Тема № 2. Норми та джерела міжнародного права. Принципи міжнародного права та права ЄС	-	2	2
Тема № 3. Територія та населення у міжнародному праві	2	2	2

Тема № 4. Право міжнародних договорів	2	4	4
Тема № 5. Дипломатичне та консульське право	2	4	4
Тема № 6. Міжнародно-правова відповідальність держав	2	2	4
Модуль II. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право. Міжнародне економічне право. Міжнародне екологічне право. Міжнародне повітряне, космічне та морське право. Захист прав людини в міжнародному праві та у праві ЄС			
Тема № 7. Право збройних конфліктів (Міжнародне гуманітарне право)	2	4	4
Тема № 8. Міжнародне кримінальне право	2	2	4
Тема № 9. Міжнародне економічне право	2	2	4
Тема № 10. Міжнародне право охорони навколишнього природного середовища. Міжнародне повітряне та космічне право	2	4	4
Тема № 11. Міжнародне морське право	2	4	4
Тема № 12. Захист прав людини в міжнародному праві	2	4	4
ЗАГ.:	22	36	122
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 5 семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Науково-методологічні засади екологічного права; Право екологічної безпеки. На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 8 балів, 2 коротких запитання нормативного змісту, які оцінюються по 4 бали, 4 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу. Максимальний бал за контрольну становить 20. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kkmap@pu.if.ua/a/денна-форма-навчання/.</i>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		
7. Політика навчальної дисципліни			
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових			

робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, курсових робіт (за вибором студента) – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kkmap@pu.if.ua/навчально-методичні-матеріали/>*;

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Аракелян М. Р., Василенко Д. В. Право Європейського Союзу : підручн. для студ. вищих навч. закладів Одеса : Фенікс, 2012. 390 с.

2. Баймуратов М. О. Міжнародне право. Х.: Одісей, 2010. 672 с.

3. Буроменський М. В., Кудас І. Б., Маєвська А. А., Семенов В. С., Стешенко В. С. Міжнародне право: Навч. посібник / М.В. Буроменський (заг.ред.). К.: Юрінком Інтер, 2005. 336с.

4. Буткевич В. Г., Мицик В. В., Задорожній О. В. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник для студ. вищ. навч. закладів за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" / В. Г. Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2010. 608с.

5. Буткевич В. Г., Войтович С. А., Григоров О. М., Заблоцька Л. Г., Задорожній О. В. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник для студ. вищих навч. закл. за спец. "Міжнародне право", "Міжнародні відносини" / В.Г.Буткевич (ред.). К.: Либідь, 2011. 814с.

6. Георгіца А.З, Чикурлій С.О. Міжнародне публічне право: Навч.-метод. посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Рута, 2010. 175с.

7. Дмитрієв А. І., Муравйов В. І. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / Київський ун-т права; Інститут міжнародних відносин Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка / Ю. С. Шемшученко (відп.ред.), Л.В. Губерський (відп.ред.). Стереотип. вид. К.: Юрінком Інтер, 2011. 638 с.

8. Мацко А.С. Міжнародне право: Навч. посіб. / Міжрегіональна академія управління персоналом. К.: МАУП, 2010. 216с.

9. Міжнародне публічне право [Текст]: підручник / [за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. 2-е вид., стер. К.: Знання, 2012. 437 с.

10. Основи публічного права України: навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. к.ю.н., проф. А.Ю. Олійника, к.ю.н., доц. М.І. Кагадія. К.: КНУТД ; Дніпро: Ліра ЛТД, 2017. 448 с.

11. Право Європейського Союзу: підручник / За ред. Р.А. Петрова. К.: Істина, 2017. 384 с.

12. Право Європейського Союзу: підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А. О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін.]; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене і допов. Харків : Право, 2019. 442 с.

13. Пронюк Н.В. Сучасне міжнародне право: Навчальний посібник. К.: КНТ, 2010. 280 с.

14. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса Фенікс, 2018. 744 с.

15. Тетарчук І., Дяків Т. Міжнародне право: навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних

джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Книш В. В. Міжнародне публічне право: навчально-методичний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2019. 42 с.

2. Книш В. В. Міжнародне публічне право: методичні вказівки і завдання для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2019. 45 с.

<https://kkmap@pu.if.ua/a/денна-форма-навчання/>

Викладач

проф. В. В. Книш